

ANEXO C
INFORME DE RESULTADOS
PLAN DE TRANSFERENCIA TECNOLÓXICA 2010

Nº DE PROTOCOLO: 10/33

1.- TÍTULO DA ACTIVIDADE: Aplicación tutorizada do programa XESLEGA e comparación de custos de produción de leite entre explotacións con sistemas intensivos e de pastoreo.

2.- UNIDADE ADMINISTRATIVA ORGANIZADORA:

Centro de investigación/CFEA/OAC e outros: Centro de Investigacións Agrarias de Mabegondo (CIAM)

3.- LOCALIZACIÓN DA ACTIVIDADE:

Enderezo: Estrada AC-542, Betanzos a Santiago, Km. 7
Concello: Abegondo
Provincia: Coruña

4.- RESPONSABLE:

Juan Fernando Castro Insua

Tfno.: 981 647902

5.- DATOS DO COLABORADOR:

Nome e apelidos: Luis Vidal Galego
Enderezo: Recinto Feiral s/n
Concello: Silleda
Provincia: Pontevedra
NIF: 76821564T

Tfno.: 986 580462

6.- INTRODUCCIÓN:

O pastoreo que case desapareceu por completo nas explotacións leiteiras cobra de novo interese para aqueles gandeiros que pretenden reducir os seus custos de produción.

AFRICOR-PO asesora un grupo de explotacións do norte da provincia de Pontevedra, onde aínda se realiza o pastoreo e pretende mostrar as vantaxes económicas de tal práctica aos gandeiros que non a utilizan. Unha forma de contribuir á formación dos produtores para que se conviryan en empresarios capaces de xestionar a súa explotación é a instalación de programas que podan ser levados directamente por eles mesmos. Con ese obxectivo, pretende utilizar os resultados de xestión das explotacións para comparar ambos sistemas.

Para implicar aos produtores na recollida de información e no seu tratamento, instalaráselles a folla de excel XESLEGA a fin que aprendan a introducir os seus datos, con a supervisión do técnico. Posteriormente se lles ensinará o tratamento dos mesmos con o mesmo programa e a interpretar os resultados. A información seralle subministrada posteriormente á Administración galega

Esta acción busca mellorar a formación dos produtores de leite do punto de vista da xestión e fomentar a participación na discusión e comparación de resultados para que se coñezan os custos de produción da explotación propia e o efecto dos diferentes tipos de pastoreo nos mesmos.

Os obxectivos desta acción son:

- 1.- Instalación da aplicación XESLEGA e aprendizaxe da súa utilización por parte dun grupo de 20 gandeiros.
- 2.- Aprendizaxe da interpretación dos resultados da propia explotación e a súa comparación con os das outras.
- 3.- Análise comparativa dos resultados entre explotacións que realizan pastoreo e as que non o fan.

7.- MATERIAL E MÉTODOS:

A realización desta acción de transferencia tecnolóxica consiste en:

- 1.- Instalación da aplicación do programa XESLEGA (folla excel) nas explotacións de 20 gandeiros do norte da provincia de Pontevedra (Estrada, Lalín e Silleda), das que parte teñen un sistema de pastoreo.
- 2.- Curso de formación do seu uso e utilización polo o gandeiro.
- 3.- Seguimento do manexo por parte dos técnicos.
- 4.- Análise dos resultados e comparación dos mesmos entre explotacións que realizan pastoreo e as que non o fan. Recolleranse e analizaranse os datos técnico-económicos das explotacións no período de Xaneiro a Decembro de 2010.

Non se se precisa dunha análise estatística porque se contempla a totalidade da s explotacións senon da avaliación da capacidade na utilización do programa e de interpretación dos resultados, tanto a nivel individual como dos grupos e xeral.

Para mais detalle, véxanse os anexos.

8.- ANÁLISE DE RESULTADOS:

Véxanse anexos

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL
Dirección Xeral de Innovación e
Industrias Agrarias e Forestais

Rúa Camiño Francés, 10 –semisoto
15703 Santiago de Compostela
Tfno.: 981.546.662
Fax: 981.546.699

FEADER:
Europa inviste no rural

XACOBEO 2010
Galicia

9.- RESUMO E CONCLUSIÓNS:

Véxanse anexos.

10.- DATA E SINATURA DO RESPONSABLE:

1.- Historia da Nosa Actividade na Xestión da Empresa Agraria.

Africor Pontevedra a través da súa oficina sita no Recinto Feiral Semana Verde sen número de Silleda empezou a prestar servicios relacionados coa xestión económica das explotacións agrarias a partires de principios de 2.001 coa utilización de sinxelos programas informáticos; e faino nas comarcas do noroeste da provincia de Pontevedra de Deza e Tabeirós-Terra de Montes. Como organización agraria pois, con case que vinte anos de experiencia no sector, Africor foise dando conta da falla de especialización e coñecementos que hai en todo o relacionado coa xestión técnico-económica do sector e que era imprescindible crear centros de asesoramento para os agricultores.

A posta en contacto do Centro de Investigacións Agrarias de Mabegondo (CIAM) a través dun dos seus responsables, D.Fernando Barbeito Nistal coa empresa para la creación e o mantemento dunha Agrupación de Xestión de Explotaciones (A.X.E.) en 2008 facilitou economicamente o arranque dun novo proxecto ambicioso a medio e longo prazo, especialmente en canto ó posible número de gandeiros a asesorar. Polo tanto, entendemos a AXE como unha agrupaciones de ganadeiros interesados na xestión da súa empresa agraria.

Empezamos en 2.008 dando de alta a 15 dos nosos asociados para pasar en 2.009 ó número de 21, co claro e irrenunciable obxectivo para os vindeiros anos de incrementar paulatinamente o número dos nosos gandeiros ós que se lle poida prestar este servizo..

2.- Cales son os Motivos que impulsan ós Gandeiros a Requerir deste Servizo?

Ó longo destes anos de traballo observamos una serie de motivacións que animan ós gandeiros a requerir destes servizos:

1.- Coa caída experimentada nos últimos tempos dos prezos percibidos polo agricultor ó que se lle une o incremento dos imputs mercados pola explotación levannos a una situación nas que as marxes de beneficio se reducen moito, chegando a poder ser en casos puntuais mesmo negativos, co cal ó gandeiro lle preocupa poder maximizar beneficios.

2.- Estes últimos anos para poder acceder a determinadas axudas para inversións (plans de mellora, plans de incorporación) esíxese leva-la contabilidade ó longo de 5 anos o cal obriga ós gandeiros a levar algún tipo de control económico así como a conservación das facturas.

3.- A constitución de sociedades mercantiles como SL, SAT ou cooperativas obriga a moitos agricultores a levar unha contabilidade comportando a necesidade de estar ben asesorados en materia económica.

4.- A crecente competitividade e tecnificación das explotacións fai precisa unha xestión completa, tanto económica como técnica.

Segundo a nosa experiencia constatamos que a primeira motivación do gandeiro é técnica. É dicir búscase basicamente controlar e mellora-lo manexo de granxas e parcelas, o que se conoce como xestión técnica.

En menor lugar, queda a xestión económica-financieira da explotación. Probablemente debido a falla de motivación por este aspecto xunto coa falla de estudos e formación suficiente sobre temas administrativos, económicos e financeiros. Mencionar que este non é un problema exclusivo das explotacións agrarias, xa que tamén se presenta en autónomos doutros sectores económicos. De igual xeito “papeis” e “números” son pouco atractivos, sendo un traballo pesado e pouco agradecido no que non sempre se observar resultados de maneira inmediata.

En definitiva, o aumento da dimensión das explotacións gandeiras, as crecentes dificultades provocadas pola globalización así como a maior competitividade, a diminución dos prezos de venta unido ó incremento dos custes das materias primas son algúns dos motivos que cada día nos obrigan máis a xestionar correctamente aquelas explotacións que sobreviván.

Polo tanto non ha de ser suficiente ser un bo produtor, conseguindo producións record por hectárea ou animal, xa que a explotación máis rentable non sempre é a máis productiva senón a máis eficiente.

3.- Funcionamento do Noso Servizo.

Como xa se dixo dispoñemos dunha oficina situada no Recinto Feiral Semana Verde de Silleda, Pontevedra, na que se dan outra serie de servizos como son os propios do Control Leiteiro no que traballan un xerente, un administrativo e 14 controladores que se encargan do traballo en campo. Ademais destes dispoñemos de 4 técnicos de campo; dous deles encárganse do Programa de Alimentación e Aproveitamentos Forraxeiros, no que se intenta de asesorar ó gandeiro en temas relacionados co adubado, conservación das forraxes e nutrición animal; outro que se dedica a por en funcionamento o Programa de Asesoramento e Xestión que nace en 2.007 coa principal función de aconsellar á hora de por en marcha o chamado Contrato de Explotación Sustentable a aqueles gandeiros da asociación que así o desexen; é un cuarto técnico, que é o que nos ocupa, que se adica a coordinar e revisar en todo o que fai referencia a chamada Agrupación de Xestión Económica coa sempre estimable colaboración dos outros técnicos así como da contable á hora de recopila-los e grabado de datos.

O noso funcionamento de traballo é o seguinte:

** Ó empezar coa xestión técnica facemos un inventario inicial detallado da explotación, (maquinaria, instalacións, superficies, tanto propias como en arrendo, cuota dispoñibles préstamos...), que se a ir actualizando ano a ano e identificamos as diferentes actividades que ten a explotación (leite, cebo...) así como a súa dimensión.

** cunha periodicidade trimestral o técnico pásase pola casa do gandeiro co fin de recoller facturas, tanto de ingresos como de gastos ó mesmo tempo que se intenta levar anotacións de toda aquela información productiva que sexa necesaria.

** Desgrósase a información, clasificándoa segundo nos esixe o programa informático para poder grabalos –medicamentos, veterinario, adubos, limpeza, enerxía...-.

** unha vez na oficina grábanse os datos, repasando e valorando aqueles que ou ben non foron ben tomados ou ben dificilmente se axustan á realidade.

** durante o primeiro trimestre do ano seguinte recóllense os últimos datos, dando por cerrado o ano, para posteriormente editarse un dossier de cada una das explotacións cunha serie de anexos que se recollen no Programa como son **Conta de Explotación, Indicadores Económicos da Explotación ou o Balance Contable** –entre outros- os cales nos han permitir ver e valorar una serie de ratios técnicoeconómicos de cada gandeiría.

** a continuación visítanse unha a unha as explotacións co fin de revisar conxuntamente os resultados xunto co gandeiro revisandoos e destacando os aspectos máis significativos.

** una vez cerradas todas as explotacións prepárase un resultado de grupo intentando agrupar por zonas e por sistemas de produción –pastoreo, carro mesturador, con millo, sen millo...- sempre que nos sexa posible, entregando ó agricultor unha comparativa entre o seu resultado e o do resto do grupo.

** una vez ó ano procúrase difundir os resultados, así como aquelas novidades técnicas que puidesen xurdir relacionadas coa xestión técnica, a través de charlas cos nosos gandeiros, así como con aqueles que puidesen mostrar predisposición a formar parte do noso grupo.

4.- Problemas cos que nos Imos Topando.

Sen embargo neste camiño non todo é doado xa que costa moito empezar a dar un servizo como este, especialmente pola falla de exemplos no noso entorno, pola falla de tradición de estudos de economía agraria así como pola falla dunha administración que aposte forte por este servizo.

O Programa Informático é un elemento básico na AXE, polo cal estamos moi agradecidos ó CIAM polo seu aporte.

5.- Perspectivas de Futuro para a Nosa AXE.

A aparición en todo Europa no ano 2.008 do chamado Contrato de Explotación Sustentable (CES) supón un impulso para este programa xa que se trata dun contrato de 5 anos de duración entre a Administración e o gandeiro que contén una serie de obrigacións, entre as que se atopan as de tipo contable, as que nos próximos anos nos ha de permitir acceder en condicións preferentes a determinadas axudas. Polo tanto creemos que é unha oportunidade que non debemos deixar pasar. reemos que es una oportunidad que no podemos perder. Cando acaben os 5 anos do contrato, se fomos quen de facer ben o noso traballo una parte importante dos agricultores é posible que continúe con esta modalidade de servizo xa que se terá convertido nunha necesidade máis da súa explotación.

Por outra banda aínda queda moito traballo que facer no que se refire ó papel que xoga o gandeiro na xestión económica da súa propia explotación especialmente no que é a recollida e xestión dos datos, o cal deberemos de intentar ir mellorando.

Así mesmo tamén se pode mellorar a presentación dos resultados intentando poner sempre a información xusta, nin moita nin pouca, de xeito que o interesado poida asimilala.

Como obxectivo complementario cando o gandeiro quere facer una inversión importante será importante ser capaces de ofrecer un estudio de viabilidade económica para analiza-la rendabilidade e endeudamento preciso.

C.I.F. G-36.170.264

LISTADO DAS GANDEIRÍAS QUE FORMARON PARTE DA AXE EN 2.010

	CEA	DNI	DIRECCION
Diego Varela Diéguez	3604700799	76814491T	Achacán, Sta Mariña de Pescoso - Rodeiro
Angel Cortés Fernández	3604700363	76812679Q	Barrio, 11 Sta Eulalia- Rodeiro
César Diéguez Doval	3604700540	52483200Y	Perro, 3 A Portela - Rodeiro
José Salgueiro Pérez	3605201472	52482023W	Outeiro, 9 Negreiros - Silleda
Ganadería Manteiga	3605900438	J36519098	Pazos, 12 Oirós - Vila de Cruces
Ganadería Ramos	3601700098	J36541308	Feitoso, 18 Curantes - A Estrada
Ganadería Carracedo	3602400888	J36564482	Estivelle, 8 Donsión - Lalín
Hnos. Sánchez Tallón	3602401420	J36302438	Gresande, 29 Gresande - Lalín
José Lamazares López	3605201270	52483062Y	Barro, Parada - Silleda
José Ramón Gamallo Souto	3602401353	76800580S	Gresande, 54 Gresande - Lalín
José Manuel Oro Trastoy	3602000336	76814583B	Castro, 6 Baiña - Agolada
Juan Carlos Troitiño Rozados	3605201318	76819237L	Couto, Negreiros - Silleda
Mª Josefa Lago Fernández	3601800758	35297829M	Reigosa, 2 Aciveiro - Forcarei
Manuel Villaverde Salgueiro	3601800200	77403900E	Graña de Umia, 6 Quintillán - Forcarei
Manuel Míguez Filloy	3601800663	76826962Q	Narcellas, 5 Pereira - Forcarei
Manuel Rodríguez Souto	3602401312		Vales, 4 Gresande - Lalín
Orlando	3604700229	J36564086	Alceme, 8 Alceme - Rodeiro
José Luis Meijome Fdez.	3602401364	76800716J	Ois Grande, Bermés - Lalín
SAT Meixomence	3605200889	V36165033	Coscaros, 3 Siador - Silleda
Susana Pena Rodríguez	3605900043	76819086Y	Loureiro, 2 Camanzo - Vila de Cruces

Mencionar que se mantiveron 2 charlas cos responsables das ganaderías-unha por simestre-na que se informou sobre novidades técnicas así como resultados. Ambas tiveron lugar no Recinto Feiral semana Verde os días 23/06/2.010 e 24/11/2.010 en horario de mañá.

**ANEXO: RESULTADOS TÉCNICO ECONÓMICOS DA AXE AFRICOR
PONTEVEDRA.**

Análise de grupo comparando as explotacións que fan pastoreo e as que utilizan o carro mesturador e non fan pastoreo.

Táboa . Índices técnicos en 2009- AXE: Africor PO.

	Media Xeral	G. Carro M.	G. Pastoreo
Número de explotacións	18	8	10
TAMAÑO DAS EXPLOTACIÓNS			
SAU (ha)	30,2	30,0	30,3
Nº de vacas	36,5	41,4	32,6
Produción comercializada (L)	263.900	319.551	219.380
Produción /SAU (L/ha)	9.136	11.108	7.571
MANEXO DO GANDO			
Vacas/ha	1,2	1,4	1,1
UGM/ha	1,80	1,95	1,69
Partos/vaca/ano	0,76	0,80	0,73
MANEXO DA FERTILIZACIÓN			
Fertilizantes (€/ha)	86	104	71
N (kg/ha)	29	32	26
P ₂ O ₅ (kg/ha)	7	10	5
K ₂ O (kg/ha)	5	8	4
PRODUCCIÓN DE LEITE E USO DO CONCENTRADO			
Rendemento (L/vaca)	7.557	8.066	7.041
Concentrado (kg/vaca)	2.189	2.732	1.755
Concentrado/leite (g/L)	290	340	250
GASTOS EN ALIMENTACIÓN (€/100 L)			
Compra de concentrado	9,12	10,31	7,72
Compra de forraxes	0,16	0,21	0,11
Produción de forraxes propias	3,39	3,37	3,41
CALIDADE DO LEITE			
% graxa	3,86	3,87	3,85
% proteína	3,19	3,18	3,21
Bacterioloxía (000)	28	26	30
Células somáticas (000)	219	222	217
PREZOS			
Leite (€/100 L)	30,54	30,91	30,09
Concentrado (€/t)	287	289	286
Relación prezos leite/Concentrado	1,06	1,06	1,05

Táboa . Índices económicos en 2009. AXE: Africor PO.

	Media Xeral	G. Carro M.	G. Pastoreo
Número de explotacións	18	8	10
RESULTADOS UNITARIOS (€/100 L)			
INGRESOS			
Venda de leite	30,54	30,91	30,09
Variación do inventario	0,87	0,59	1,20
Venda de animais	2,12	2,30	1,91
Outros ingresos	6,69	6,77	6,6
Produto bruto	40,22	40,57	39,80
GASTOS VARIÁBEIS			
Compra de gando	0,30	0,20	0,42
Compra alimentos vacas	9,28	10,52	7,83
Compra alimentos reerfa	1,48	1,45	1,53
Produción propia, forraxes	3,39	3,37	3,41
Sanidade e reprodución	2,83	2,99	2,63
Energía e maquinaria	3,61	3,07	4,24
Total Gastos Variábeis	20,89	21,60	20,07
GASTOS FIXOS			
Amortizacións técnicas	4,34	3,68	5,12
Man de obra retribuída	0,59	0,44	0,76
Outros custos fixos	4,39	4,05	4,79
Total Custos Fixos	9,32	8,16	10,68
Custo de produción	30,22	29,76	30,74
CUSTOS DE OPORTUNIDADE			
Xuros dos capitais propios	2,40	2,22	2,61
Renda das terras propias	2,04	1,72	2,41
Custo do traballo familiar	4,55	4,88	5,47
Total Custo de Oportunidade	8,99	8,81	10,49
Custos Totais	39,21	38,57	41,23
RESULTADOS ECONÓMICOS			
Marxe neta	10,0	10,81	9,06
Beneficio	1,01	1,99	-1,43
RESULTADOS GLOBAIS (€/explotación)			
Venda de leite	80.583	98.784	66.022
Produto bruto	106.131	129.642	87.323
Total Gastos Variábeis	55.135	69.029	44.020
Total Custos Fixos	24.604	26.083	23.422
Custo Total de Producción	79.740	95.112	67.442
Custo Total de Oportunidade	23.716	28.167	23.010
Custos Totais	103.456	123.279	90.452
Marxe neta	26.391	34.530	19.880
Beneficio	2.675	6.362	-3.129